

Naturvärdesinventering

Tessin, Nyköping kommun, 2024

VÄG & MILJÖ

Beställning: Gästrike Vatten AB

Framställt av: Väg & Miljö AB

<http://vagochmiljo.se>

Slutversion: 2024-11-29

Uppdragsansvarig: Daniel Tooke

Medverkande: Sara Lindh

Kvalitetsansvarig: Klas Andersson

Fotografier: Daniel Tooke

Illustrationer och kartor: Väg & Miljö AB

Internt projektnummer: 1667

Foto på framsidan: Klippt gräsmatta och skogsdunge i inventeringsområdets södra del.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 1 av 28

INNEHÅLL

Sammanfattning	3
1 Bakgrund	4
2 Metod	6
2.1 Metodbeskrivning	6
2.2 Anpassningar för detta uppdrag	6
2.3 Tidpunkt och ansvarig personal	6
2.4 Informationskällor och litteratur	7
2.5 GIS och fältdatafångst	7
2.6 Avvikelse och möjliga felkällor	7
3 Beskrivning av inventeringsområdet och det omkringliggande landskapet	8
4 Resultatet av förarbetet	9
4.1 Tidigare inventeringar och utredningar	9
4.2 Områden med sedan tidigare kända naturvärden	10
4.3 Värdearter registrerade i Artportalen	10
5 Resultat av fältinventeringen	14
5.1 Naturvärdesobjekt	14
5.2 Övrig naturmark	15
5.3 Värdearter	17
5.4 Invasiva främmande arter	18
5.5 Detaljerad redovisning av artförekomst	18
6 Resultat av fördjupade inventeringar	20
6.1 Fördjupad inventering av generellt biotopskyddade områden	20
7 Naturvärden, hänsynsförslag & utredningsbehov	22
7.1 Områdets naturvärden i sammanfattning	22
7.2 Hänsynsförslag för att minska negativ påverkan	22
7.3 Behov av vidare utredning	22
8 Källförteckning	23
8.1 Tryckta källor	23
8.2 Digitala källor	23
8.3 Digitala kartlager och GIS-data som tillämpats under förarbetet	24
Appendix 1 - Naturvärdesinventering enligt SIS	25

Bilaga 1 - Biotopkatalog

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 2 av 28

SAMMANFATTNING

Väg & Miljö AB har på uppdrag av Nyköpings kommun genomfört en inventering i ett 9,3 hektar stort område i Tessin-området, beläget i sydöstra delen av Nyköpings tätort. Syftet med utredningen har varit att sammanställa kunskap om områdets naturvärden för att ekologiska aspekter ska kunna beaktas i framtagandet av en detaljplan för området. Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av bostäder, handel och förskola.

Inventeringen har bestått dels av en naturvärdesinventering, dels av en fördjupad inventering. Inventeringarna har utförts enligt SIS-standard (SS 199000:2023). Naturvärdesinventeringen utfördes med detaljeringsgrad detalj och kartläggningstyp naturvärdesklass 1 – 4. Vidare har naturvärdesinventeringen inkluderat tillägget detaljerad redovisning av artförekomst. Den fördjupade inventeringen har utförts med kartläggningstypen generellt biotopskyddade områden.

Alla inventeringar har utgjorts dels av ett förarbete för att identifiera tidigare kända naturvärden och värdearter inom och i nära angränsning till inventeringsområdet, dels av en fältinventering.

Inventeringsområdet för fältinventeringen är det av kunden önskade utredningsområdet. Förstudieområdet för förarbetet omfattar inventeringsområdet samt en buffert på ytterligare 200 meter.

Under förarbetet noterades inga sedan tidigare kända områden med naturvärden inom eller i nära angränsning till förstudieområdet. Under 2024 utfördes dock en fågelinventering i en skogsdunge i södra delen av inventeringsområdet. I samband med fågelinventeringen registrerades 15 häckande fågelarter inom det inventerade området.

Under tidsperioden 2000 till 2024 har totalt 36 olika värdearter rapporterats in till onlinetjänsten Artportalen inom förstudieområdet. 28 av arterna är rödlistade, och fyra av arterna är listade som signalarter av Jordbruksverket eller Skogsstyrelsen. 27 av arterna är fåglar och omfattas av lagstadgad skydd via fridlysning enligt artskyddsförordningen. Sex av fåglarna listas även i fågeldirektivets bilaga 1.

Fältinventeringen utfördes 2024-10-31. Detta bedömdes utgöra en lämplig tidpunkt med hänsyn till de naturtyper som finns i området, samt faller inom ramarna för när naturvärdesinventering får utföras i boreonemoral zon. Undantaget är områdets gräs- och ängslika miljöer. För dessa bör bedömningar anses vara preliminära.

Under naturvärdesinventeringens fältinventering avgränsades sex naturvärdesbiotoper. Två värdearter, noshornsoxe och skogsalm, registrerades också. Slutligen registrerades även tre invasiva främmande arter: kanadensiskt gullris, snöbär och druvfläder.

I samband med fältinventeringen för den fördjupade inventeringen av generellt biotopskyddade områden avgränsades en allé inom inventeringsområdet.

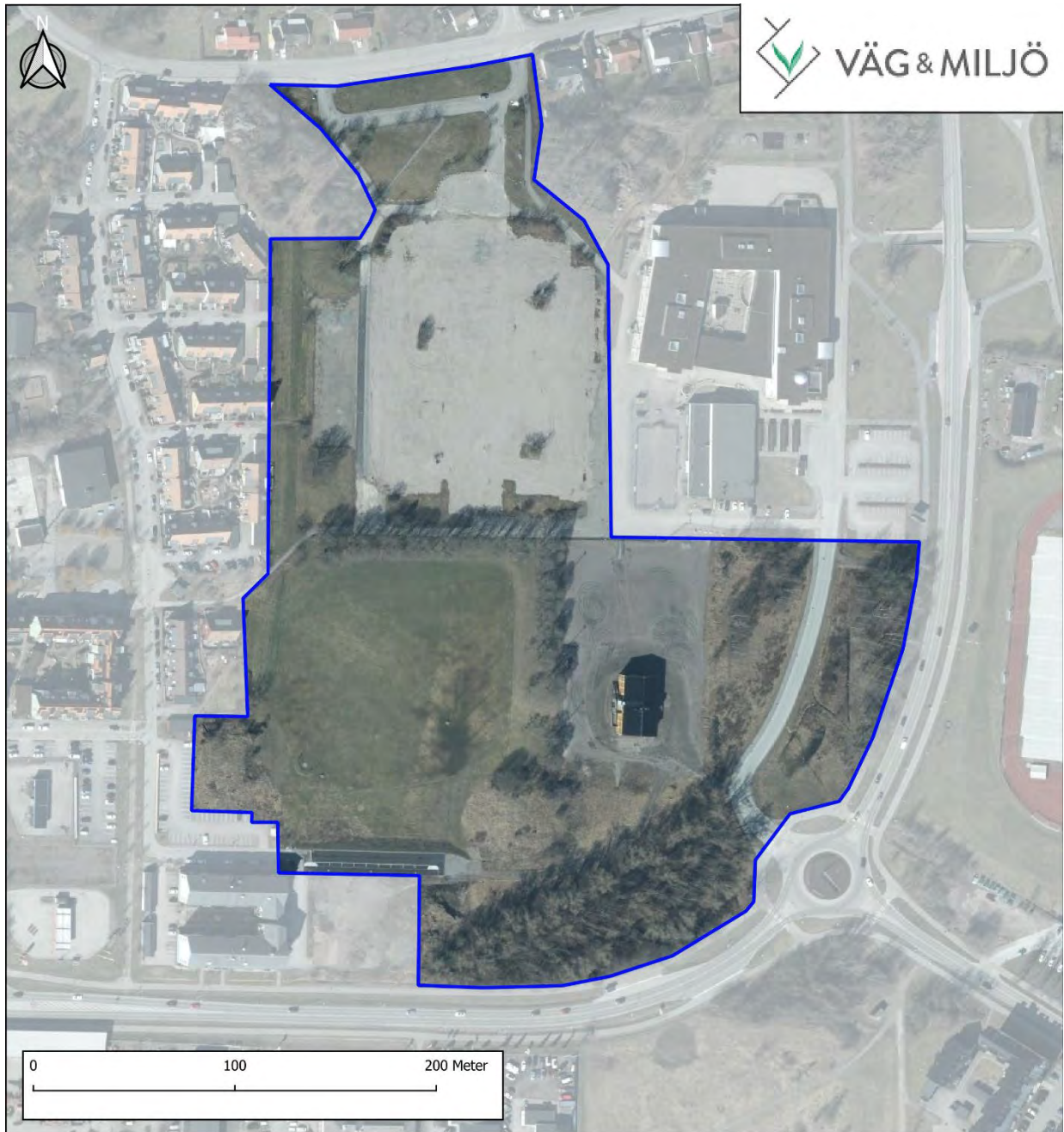
Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 3 av 28

1 BAKGRUND

Väg & Miljö AB har på uppdrag av Nyköpings kommun genomfört en inventering i ett cirka 9,3 hektar stort område i Tessin-området, beläget i sydöstra delen av Nyköpings tätort (Figur 1).

Syftet med inventeringen är att på ett standardiserat sätt identifiera, avgränsa, beskriva och klassificera de delar av inventeringsområdet som är av betydelse för biologisk mångfald. Målet med utredningen har därmed varit att sammanställa kunskap om områdets naturvärden så att ekologiska aspekter ska kunna beaktas i framtagandet av en detaljplan för området. Detaljplanen syftar till att möjliggöra för byggnation av bostäder, handel och förskola.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 4 av 28

Inventeringsområdet

Teckenförklaring

□ Inventeringsområdet

Figur 1. En karta över inventeringsområdets utsträckning och lokalisering.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 5 av 28

2 METOD

2.1 Metodbeskrivning

Inventeringarna har genomförts enligt Svensk Standard SS 199000:2023 Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. Det innebär att det vid inventeringen avgränsas naturvärdesobjekt i form av naturvärdesbiotoper och värdelandskap. Avgränsningen av naturvärdesbiotoperna utgår ifrån bedömda biotop- och artvärden, vilka sätts samman till naturvärdesbiotopens naturvärdesklass. Värdelandskap avgränsas bland annat utifrån topografi, jordarter, förekomst av vatten samt förekommande arter, naturtyper och biotoper.

2.2 Anpassningar för detta uppdrag

Väg & Miljö utförde i början av projektet en behovsanalys. Behovsanalysen resulterade i nedan beskriven utformning för inventeringarna.

Inventeringarna har utgjorts dels av en naturvärdesinventering, dels av en fördjupad inventering.

Naturvärdesinventeringen har utförts med detaljeringsgrad detalj och kartläggningstyp naturvärdesklass 1 – 4. Vidare har naturvärdesinventeringen inkluderat tillägget detaljerad redovisning av artförekomst.

Den fördjupade inventeringen har utförts med kartläggningstypen generellt biotopskyddade områden.

Bägge inventeringar har utgjorts dels av ett förarbete för att identifiera tidigare kända naturvärden och värdearter inom och i nära angränsning till inventeringsområdet, dels av en fältinventering där områdets naturvärden undersöks på plats.

Inventeringsområdet för fältinventering är det av kunden önskade utredningsområdet. Förstudieområdet som tillämpas under förarbetet utgör inventeringsområdet samt en ytterligare buffert på 200 meter.

2.3 Tidpunkt och ansvarig personal

Projektledare och ansvarig för förarbete, kartor och rapport har varit Daniel Tooke. Klas Andersson har ansvarat för intern kvalitetsgranskning. Ursula Zinko har ansvarat för fältinventeringen. Sara Lindh har ansvarat för GIS och teknisk support.

Uppdraget har genomförts under perioden oktober till november, 2024. Fältinventeringen utfördes 2024-10-31.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 6 av 28

2.4 Informationskällor och litteratur

Ett flertal databaser och webbtjänster har använts för att kartlägga tidigare kända naturvärden och skyddade områden i förstudieområdet och inventeringsområdet. Ett antal dokument har vidare använts för att bedöma vikten av olika värdearter och lagstiftningar. Samtliga källor som har använts som underlag för avgränsningar och bedömningar anges i referenslistan längst bak i rapporten.

2.5 GIS och fältdatafångst

För datainsamling under fältstudien användes en fältplatta med applikationen FieldMaps för ArcGIS i koordinatsystemet SWEREF 99 TM. Noggrannheten i geografisk positionering är mellan 5–15 meter. Efter datainsamling i fält justerades vid behov gränser med hjälp av kartor och ortofoton i QGIS 3.28. GIS-data i form av shapefiler över samtliga naturvärdesobjekt (naturvärdesbiotoper och värdelandskap) och artfynd finns upprättade och levereras till beställaren tillsammans med rapporten.

2.6 Avvikelser och möjliga felkällor

Olika värdearter är synliga under olika delar av säsongen. Alla värdearter inom ett område kan inte hittas vid ett och samma inventeringstillfälle. Till exempel är det svårt att hitta marksvampar när inventeringen sker under vår eller sommar. Därför kan det inom det aktuella området finnas värdearter som inte hittades under fältinventeringen och inte heller har rapporterats tidigare.

Inventeringarna bedöms dock som säkra för det inventerade området då förekomsten av strukturer, element och värdearter ger en tillfredställande indikation på objektens naturvärde. Undantaget är områdets gräs- och ängslika miljöer. För dessa bör bedömningar anses vara preliminära.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 7 av 28

3 BESKRIVNING AV INVENTERINGSOMRÅDET OCH DET OMKRINGLIGGANDE LANDSKAPET

Inventeringsområdet består av en mosaik av olika naturtyper och biotoper.

Majoriteten av inventeringsområdets domineras av antropogen terrester miljö i form av grusplan och rivningstomter (Figur 2). Området korsas även av flera vägar, både i sin södra och norra del.

Inventeringsområdets sydvästra hörn består av en öppen klippt gräsmatta, vars norra och östra hörn avgränsas av en stor allé med skogsalm (Figur 3).

I inventeringsområdets södra och sydöstra del ligger flera dungar med lövskog (Figur 4).

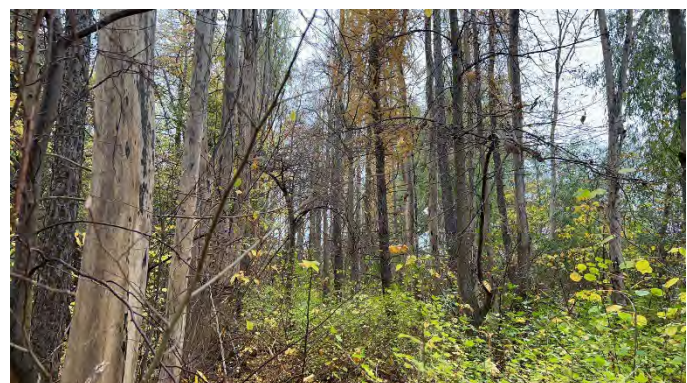
Inventeringsområdet omges på alla sidor av tätortsmiljö, med tillhörande byggnader, vägar och andra hårdgjorda ytor. Omkring 300 meter söder om inventeringsområdet ligger Östersjöns vatten i form av Stadsfjärden. Generellt sett präglas regionen av omfattande exploatering och fragmentering av naturmiljöer.

Figur 2. Ruderatmark i inventeringsområdets mitt.

Figur 3. Klippt gräsmatta och allé med almar i inventeringsområdets södra del.

Figur 4. En dunge med lövskog utmed inventeringsområdets södra kant.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 8 av 28

4 RESULTATET AV FÖRARBEDET

Under förarbetet till inventeringarna inhämtades information från en rad olika källor som berör det aktuella förstudieområdet. Syftet med denna informationsinhämtning är att identifiera tidigare registrerade fynd och känd kunskap om exempelvis naturvärden och värdearter inom eller i nära angränsning till förstudieområdet. Under förstudien i detta uppdrag gjordes eftersök i de källor som anges i källförteckningen.

Resultatet av förarbetet redovisas på karta i figur 5.

4.1 Tidigare inventeringar och utredningar

Under 2024 utförde Fågelföreningen Tärnan en fågelinventering i området. Det inventerade området avsåg en skogsdunge belägen i södra kanten av inventeringsområdet.

I samband med fågelinventeringen registrerades 15 häckande arter i dungen. Ytterligare 14 andra arter noterades i samband med inventeringen, antingen inom eller i nära angränsning till skogsdungen. Arterna presenteras översiktligt i tabell 1.

Tabell 1. En översiktlig redogörelse för de arter som registrerades i samband med fågelinventeringen.

Häckande fåglar		Övriga noterade arter	
Artnamn	Vetenskapligt namn	Artnamn	Vetenskapligt namn
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	Fiskmåsa ^{NT}	<i>Larus canus</i>
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Grågås	<i>Anser anser</i>
Stare ^{VU}	<i>Sturnus vulgaris</i>	Strandskata ^{NT}	<i>Haematopus ostralegus</i>
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>
Talgoxe	<i>Parus major</i>	Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>	Gråkråka	<i>Corvus cornix</i>
Stenknäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Grönsiska	<i>Spinus spinus</i>
Grå flugsnappare	<i>Muscicapa striata</i>	Gräsand	<i>Anas platyrhynchos</i>
Mindre hackspett ^{NT}	<i>Dryobates minor</i>	Törnsångare	<i>Sylvia communis</i>
Näktergal	<i>Luscinia luscinia</i>	Pilfink	<i>Passer montanus</i>
Entita ^{NT}	<i>Poecile palustris</i>	Gråsparv	<i>Passer domesticus</i>
Grönfink ^{EN}	<i>Chloris chloris</i>	Tornseglare ^{VU}	<i>Apus apus</i>
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	Sädesärla	<i>Motacilla alba</i>
Trädkrypare	<i>Certhia familiaris</i>	Kaja	<i>Corvus monedula</i>
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>		

Av de häckande arterna är stare, mindre hackspett, entita och grönfink av särskild vikt. Detta då Både mindre hackspett och entita listas som *nära hotad* (NT) av den nationella rödlistan. Stare listas som *sårbar* (VU) och grönfink listas som *starkt hotad* (EN).

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 9 av 28

4.2 Områden med sedan tidigare kända naturvärden

Under förarbetet registrerades inga områden med statligt eller kommunalt utpekade värden inom förstudieområdet.

4.3 Värdearter registrerade i Artportalen

Under tidsperioden 2000 till 2024 har totalt 36 olika värdearter rapporterats in till onlinetjänsten Artportalen inom förstudieområdet. 28 av arterna är rödlistade, och fyra av arterna är listade som signalarter av Jordbruksverket eller Skogsstyrelsen. 27 av arterna är fåglar och omfattas av lagstadgad skydd via fridlysning enligt artskyddsförordningen. Sex av fåglarna listas även i fågeldirektivets bilaga 1.

För en översiktlig redogörelse för vardera värdearten, se tabell 2. För en kort redogörelse för vad som utgör en värdeart, se rubrik 5.2 Värdearter. I det fall då en värdeart sedan tidigare registrerats inom en naturvärdesbiotop som avgränsats i samband med naturvärdesinventeringens fältinventering så listas värdearten under respektive biotop i bilaga 1.

4.3.1 Rödlistade arter registrerade i Artportalen

28 av arterna är rödlistade enligt Rödlistade arter i Sverige 2020. Rödlistade arter avser arter som av olika anledningar bedöms hysa en ogynnsam bevarandestatus i landet, vilket på sikt kan resultera i att arten utrotas på nationell nivå.

17 av arterna tillhör kategorin nära hotad (NT). Fyra av arterna är klassade som sårbar (VU), och ytterligare fyra arter är klassade om starkt hotad (EN). Slutligen är tre arter klassade som akut hotade (CR).

23 av de rödlistade arterna är fåglar.

4.3.2 Signalarter registrerade i Artportalen

Fyra av arterna är listade som signalarter. Signalarter avser arter som i regel hyser särskilda krav på sin livsmiljö, och därmed enbart återfinns i biotoper av en särskild typ. Därmed signalerar artens närvaro ofta om att den omgivande naturen hyser särskilda element, strukturer eller andra arter som är av betydelse för natur med förhöjt naturvärde.

Blomkålssvamp (*Sparassis crispa*), myskmadra (*Galium odoratum*), större träfjäril (*Cossus cossus*) och vit vaxskivling (*Cuphophyllus virgineus s.lat.*) är alla listade som signalarter av Skogsstyrelsen. Förekomst av dessa arter signalerar om äldre, mer opåverkad skogsmark med ökad betydelse för biologisk mångfald.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 10 av 28

4.3.3 Fridlysta arter registrerade i Artportalen

27 av arterna är fåglar och omfattas därför av lagstadgat skydd enligt 4 § artskyddsförordningen. Enligt denna paragraf är det förbjudet att:

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningsperiod, om inte störningen saknar betydelse för att

a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller

b) återupprätta populationen till den nivån.

4.3.4 Fynd i Artportalen som listas i Fågeldirektivet

Inom förstudieområdet registrerades sex fågelarter som listas i Fågeldirektivets bilaga 1.

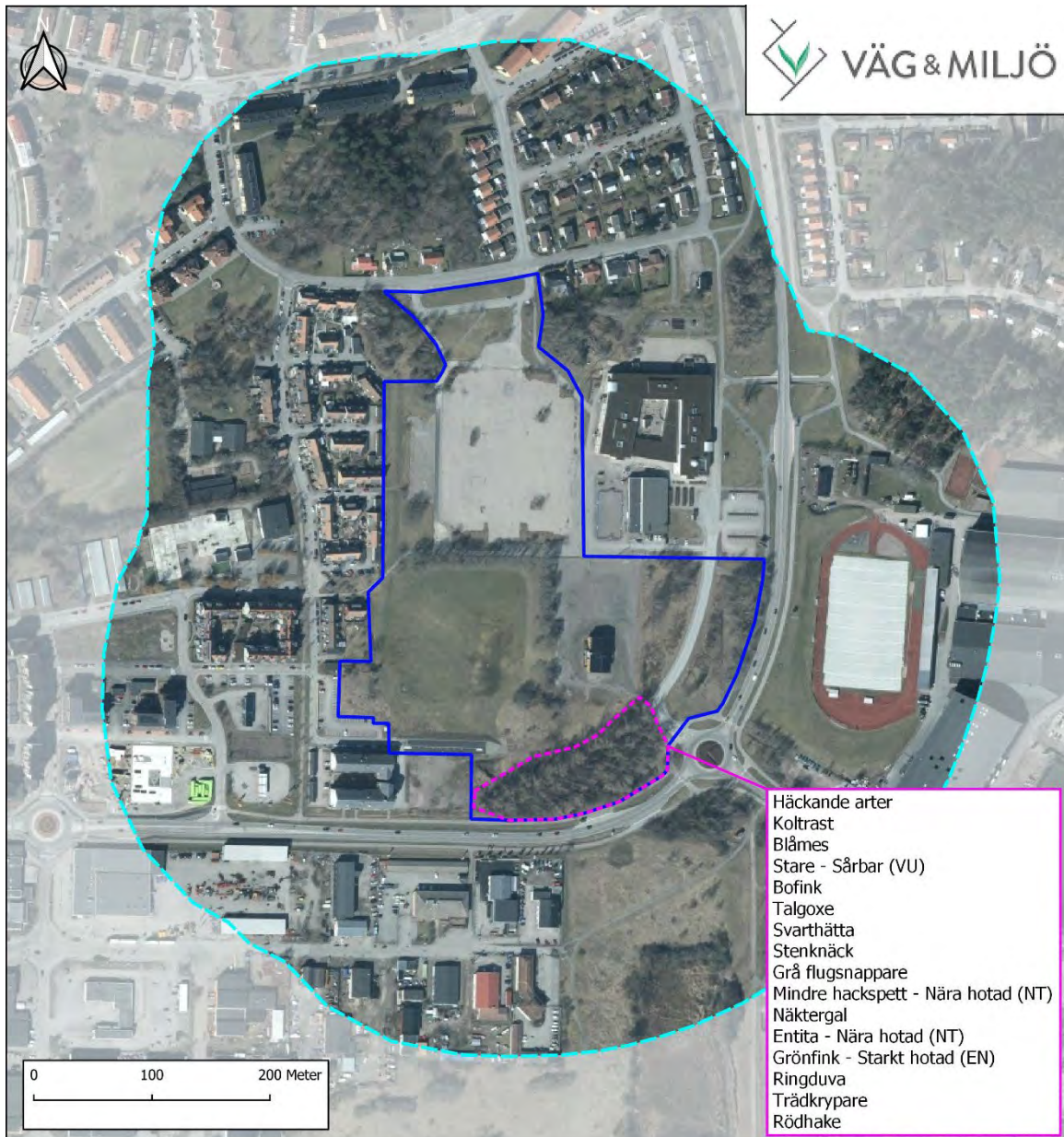
Av Sveriges cirka 350 fågelarter är 67 listade i fågeldirektivets bilaga 1. Det innebär att särskilda skyddsområden, kallade *Special Protection Areas* (SPA), där dessa fåglar häckar ska pekas ut och ingå i Natura 2000-nätverket. Även fåglar som regelbundet rastar i betydande antal ingår i denna bilaga. Arbeten för att upprätta SPA-områden hanteras av länsstyrelserna.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 11 av 28

Tabell 2. En översiktlig redogörelse för de värdearter som sedan tidigare rapporterats in till Artportalen inom förstudieområdet.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistning	Lagskydd	Signalart	Fågeldirektivet
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Starkt hotad (EN)			
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Blomkålssvamp	<i>Sparassis crispa</i>			Skogsstyrelsens signalart	
Buskskvätta	<i>Saxicola rubetra</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Entita	<i>Poecile palustris</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Fiskmås	<i>Larus canus</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Fisktärna	<i>Sterna hirundo</i>		4 § ASF		Bilaga 1
Fjällgås	<i>Anser erythropus</i>	Akut hotad (CR)	4 § ASF		Bilaga 1
Flodsångare	<i>Locustella fluviatilis</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Gråtrut	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar (VU)	4 § ASF		
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	Starkt hotad (EN)	4 § ASF		
Hornuggla	<i>Asio otus</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Hussvala	<i>Delichon urbicum</i>	Sårbar (VU)	4 § ASF		
Igelkott	<i>Erinaceus europaeus</i>	Nära hotad (NT)			
Kösa	<i>Apera spica-venti</i>	Nära hotad (NT)			
Mindre hackspett	<i>Dryobates minor</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Myskmadra	<i>Galium odoratum</i>			Skogsstyrelsens signalart	
Ortolansparv	<i>Emberiza hortulana</i>	Akut hotad (CR)	4 § ASF		Bilaga 1
Rosenfink	<i>Carpodacus erythrinus</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	Akut hotad (CR)			
Skrattmås	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Stare	<i>Sturnus vulgaris</i>	Sårbar (VU)	4 § ASF		
Storspov	<i>Numenius arquata</i>	Starkt hotad (EN)	4 § ASF		
Strandskata	<i>Haematopus ostralegus</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Större träfjäril	<i>Cossus cossus</i>			Skogsstyrelsens signalart	
Svart rödstjärt	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		
Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>		4 § ASF		Bilaga 1
Tallbit	<i>Pinicola enucleator</i>	Sårbar (VU)	4 § ASF		
Tallticka	<i>Porodaedalea pini</i>	Nära hotad (NT)			
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	Starkt hotad (EN)	4 § ASF		
Trana	<i>Grus grus</i>		4 § ASF		Bilaga 1
Vit vaxskivling	<i>Cuphophyllus virgineus</i> s.lat.			Skogsstyrelsens signalart	
Vitkindad gås	<i>Branta leucopsis</i>		4 § ASF		Bilaga 1
Ärtsångare	<i>Curruca curruca</i>	Nära hotad (NT)	4 § ASF		

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 12 av 28

Resultatet av förarbetet

Teckenförklaring

- Inventeringsområdet
- Förstudieområdet
- Fågelinventering 2024

Figur 5. Karta över det förstudieområde som undersökts i samband med inventeringens förarbete. Inom förstudieområdet har en fågelinventering utförts under 2024. Därtill har 36 värdarter registrerats inom området under perioden 2000 till 2024.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 13 av 28

5 RESULTAT AV FÄLTINVENTERINGEN

5.1 Naturvärdesobjekt

5.1.1 Naturvärdesbiotoper

I samband med fältinventeringen avgränsades sex naturvärdesbiotoper (Figur 6). För en detaljerad redovisning av alla naturvärdesbiotoper, se biotopkatalogen i bilaga 1.

5.1.1.1 Naturvärdesbiotoper med naturvärdesklass 2 – högt naturvärde

En naturvärdesbiotop med denna naturvärdesklass avgränsades i samband med fältinventeringen. Väg & Miljö tolkar det som att denna värdeklass är av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional nivå.

Naturvärdesbiotop 2 består av naturtypen *skog och buskmark* och biotopen *lövdunge*. Trädskiktet är artrikt och har många olika arter av lövträd. Det finns även rikligt med död ved i form av både torrträd, högstubbar och fallna lågor. I samband med förarbetet och fältinventeringen registrerades även många fynd av värdearter i biotopen, varav flertalet är rödlistade.

5.1.1.2 Naturvärdesbiotoper med naturvärdesklass 4 – visst naturvärde

Fem naturvärdesbiotoper med denna naturvärdesklass avgränsades i samband med fältinventeringen. Väg & Miljö tolkar det som att denna värdeklass är av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på lokal nivå.

Naturvärdesbiotop 1 består av naturtypen *antropogen terrester miljö* och biotopen *allé*. Allén består av en dubbel rad med tämligen unga skogsallmar utmed en väg.

Naturvärdesbiotop 3 och 6 består bägge av naturtypen *skog och buskmark* och biotopen *buskmark* med kompletterande biotopbeteckning *lövdunge*. Biotoperna utgör solbelyst brynmiljöer med betydelsefulla förekomster av blommande och bärande buskar.

Naturvärdesbiotop 4 består av naturtypen *skog och buskmark* och biotopen *lövdunge*. Biotopen har ett artrikt trädskikt med flera arter av lövträd. Biotopen har även tämligen rikligt med död ved.

Naturvärdesbiotop 5 består av naturtypen *antropogen terrester miljö* och biotopen *kultiverad gräsmark*. Biotopen klipps en eller flera gånger om året, och har en artrik fältflora med en betydelsefull förekomst av örter. Detta fältskikt bedöms ha betydelse för pollinerande insekter.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 14 av 28

5.1.2 Landskapsområden och värdelandskap

Inventeringsområdet bedöms utgöras av tre översiktliga landskapsområden. Inga av dessa bedöms utgöra ett värdelandskap.

Majoriteten av området domineras av exploaterad eller annars mänskligt påverkad mark. Detta avser ruderatmark, vägar och byggnader. Detta landskapsområde har generellt sett mycket liten betydelse biologisk mångfald.

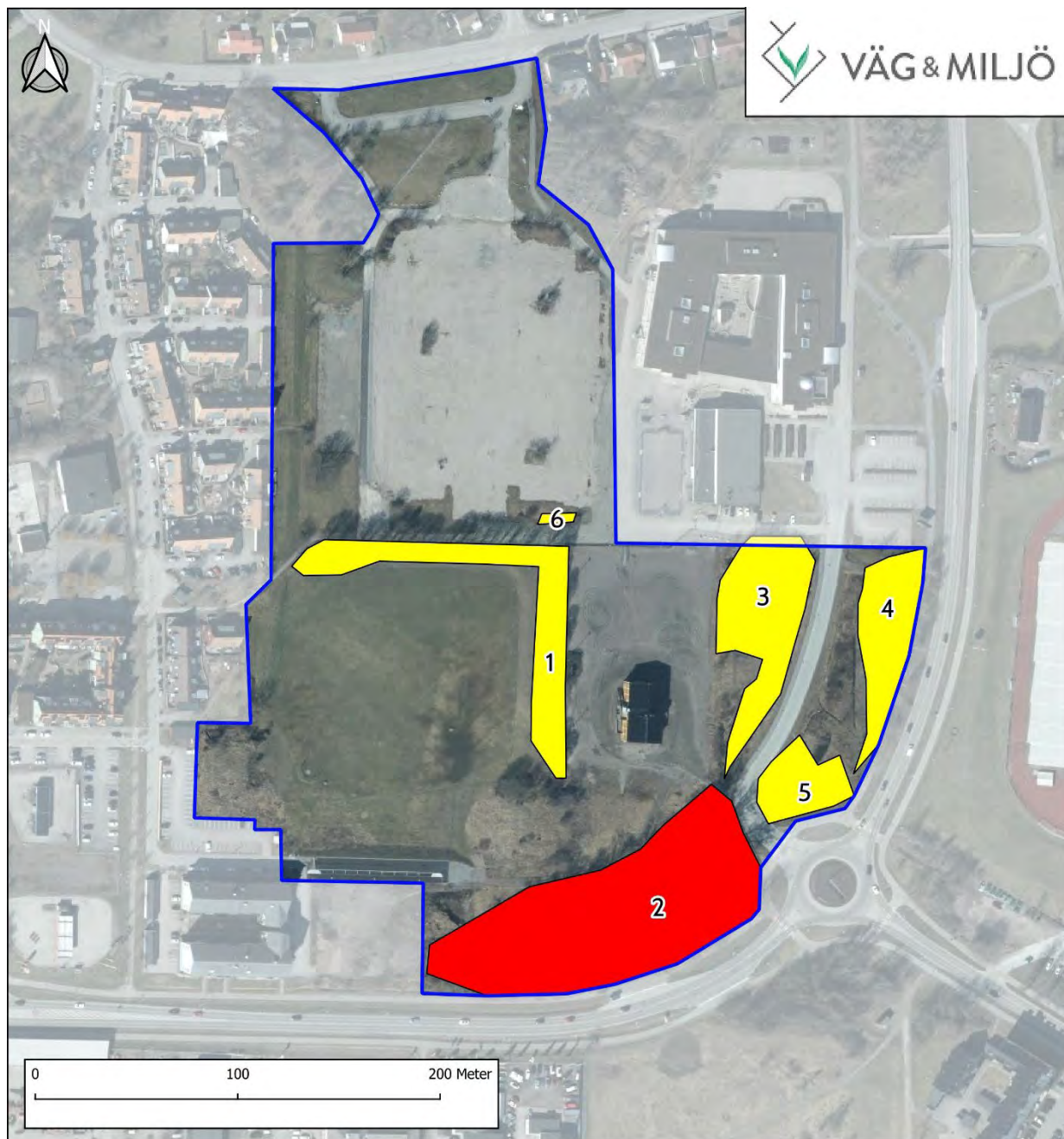
Omkring vägarna samt i områdets sydvästra hörn finns områden med antropogen gräsmark. Till skillnad från naturliga gräsmarker är dessa gräsmarker artfattiga monokulturer med enbart ringa betydelse för biologisk mångfald.

Slutligen har inventeringsområdet flera dungar med buskage och lövskog. Små bestånd har ofta en kraftigt reducerad betydelse för biologisk mångfald jämfört med större bestånd. Dock har små bestånd en avsevärt förhöjd betydelse i kraftigt exploaterad stadsmiljö. Detta då små bestånd av skog och buskmark ofta är det enda som finns i städer, och har därmed en särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald i stadslandskapet. Trots detta bedöms denna typ av natur vara för fragmenterad för att utgöra ett värdelandskap.

5.2 Övrig naturmark

Inom inventeringsområdet finns det naturmark som i den här inventeringen ej avgränsats som naturvärdesbiotoper eller värdelandskap. Dessa områden kan ändå hysa naturvärden men har inte pekats ut i denna inventering. Det kan exempelvis bero på att naturvärdena inte är tillräckligt höga för att nå upp till lägsta registrerbara naturvärdesklass för denna inventering.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 15 av 28

Naturvärdesbiotoper

Teckenförklaring

□ Inventeringsområdet

Naturvärdesbiotoper

- Naturvärdesklass 1 - Högsta naturvärde
- Naturvärdesklass 2 - Høgt naturvärde
- Naturvärdesklass 3 - Påtagligt naturvärde
- Naturvärdesklass 4 - Visst naturvärde

Figur 6. En karta över de naturvärdesbiotoper som avgränsats i samband med naturvärdesinventeringens fältinventering.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 16 av 28

5.3 Värdearter

I inventeringsområdet registrerades två värdearter i samband med fältinventeringen. I det fall då en värdeart registrerats i en naturvärdesbiotop redovisas även fynden under respektive biotop i bilaga 1.

Värdearter är arter som till exempel kan indikera att ett område har förhöjt naturvärde, har en struktur som är typisk för denna biotop, hyser andra värdefulla arter, eller så är arten i sig av särskild betydelse för biologisk mångfald. Värdearter kan dock även indikera att ett område har reducerat naturvärde. I begreppet värdearter ingår följande grupper (SS190000:2023):

1. fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, signalarter och andra naturvårdsarter, utom de som är uppenbart vanliga och allmänt spridda och saknar signalvärde
2. sällsynta eller ovanliga inhemska arter
3. nyckelarter som formar livsmiljöer, genom att ha stor positiv funktion för ekosystemet i förhållande till sin egen biomassa
4. andra arter med särskild betydelse för biologisk mångfald eller vars förekomst indikerar att ett område har särskild betydelse för biologisk mångfald.

5.3.1 Rödlistade värdearter

En rödlistad art registrerades i samband med fältinventeringen: Skogsalm (*Ulmus glabra*).

Skogsalm är ett lövträd som utsätts för omfattande hot av svampsjukdomen almsjuka. Idag bedöms majoriteten av det svenska beståndet av trädslaget vara drabbat. Detta medför att arten tilldelats rödlistningskategorin *akut hotad* (CR) enligt den nationella rödlistan. Då arten hotas av sjukdom och inte mänsklig påverkan tilldelas arten dock ett reducerat signalvärde inom naturvärdesinventering enligt SIS standard.

5.3.2 Signalarter

En signalart registrerades i samband med fältinventeringen: Noshornsbagge (*Oryctes nasicornis*).

Noshornsbagge listas som signalart av Skogsstyrelsen. Denna skalbagge lever som larv i starkt nedbruten död ved och mulm i ihåliga lövträd, och då särskilt ek. Detta medför att skalbaggen indikerar att dessa värdefulla element är närvarande i miljöer där den återfinns.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 17 av 28

5.4 Invasiva främmande arter

I samband med fältinventeringen avgränsades två invasiv främmande arter: kanadensiskt gullris (*Solidago canadensis*), druvfläder (*Sambucus racemosa*) och snöbär (*Symphoricarpos albus*).

Inga av arterna är klassad enligt EU-förordning nr (1143/2014) om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter och kräver därför enligt lag ingen särskild hantering. Däremot finns den med på Naturvårdsverkets och Havs och vattenmyndighetens förslag till nationell förteckning som lämnades till regeringen i juni 2023.

I väntan på att förteckningen blir antagen ska, enligt Svensk Standard SS 199000:2023, de arter som dessa båda nationella myndigheter presenterar som mest problematiska ingå i en nationell förteckning. Då arterna ingår i Naturvårdsverkets förslag till nationell förteckning behandlas de som invasiva främmande arter i denna rapport.

Utöver detta har dessa arter bedömts ha en mycket *hög risk för invasivitet* (SE) enligt ArtDatabankens risklista över invasiva främmande arter, *Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige*.

5.5 Detaljerad redovisning av artförekomst

Denna naturvärdesinventering har utförts med tillägget detaljerad redovisning av artförekomst. Detta innebär att samtliga registrerade fynd av värdearter ska redovisas på karta (Figur 7).

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 18 av 28

Detaljerad redovisning av artförekomst

Teckenförklaring

□ Inventeringsområdet

Värdearter

▲ Noshornsoxe

◆ Skogsalm

Invasiva arter

◆ Kanadensiskt gullris

○ Snöbär

▲ Druvfläder

Figur 7. Karta över de fynd av värdearter samt de fynd av främmande invasiva arter som registrerades i samband med naturvärdesinventeringens fältinventering.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 19 av 28

6 RESULTAT AV FÖRDJUPADE INVENTERINGAR

6.1 Fördjupad inventering av generellt biotopskyddade områden

I samband med fältinventeringen avgränsades en allé som omfattas av det generella biotopskyddet (Figur 8). Allén redovisas på karta i figur 9.

Biotopskyddsområden utgör en form av områdesskydd som kan användas för att skydda små mark- och vattenbiotoper som är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som annars är särskilt skyddsvärda. Det finns två former av biotopskyddsområde. Den ena formen kallas det *generella biotopskyddet* och består av biotoper som är generellt skyddade som biotopskyddsområden i hela landet enligt 5 § förordningen om områdesskydd. Det finns åtta sådana biotoper och de är förtecknade i bilaga 1 till förordningen. De biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet listas i tabell 3.

Tabell 3. De åtta biotoper som omfattas av det generella biotopskyddet.

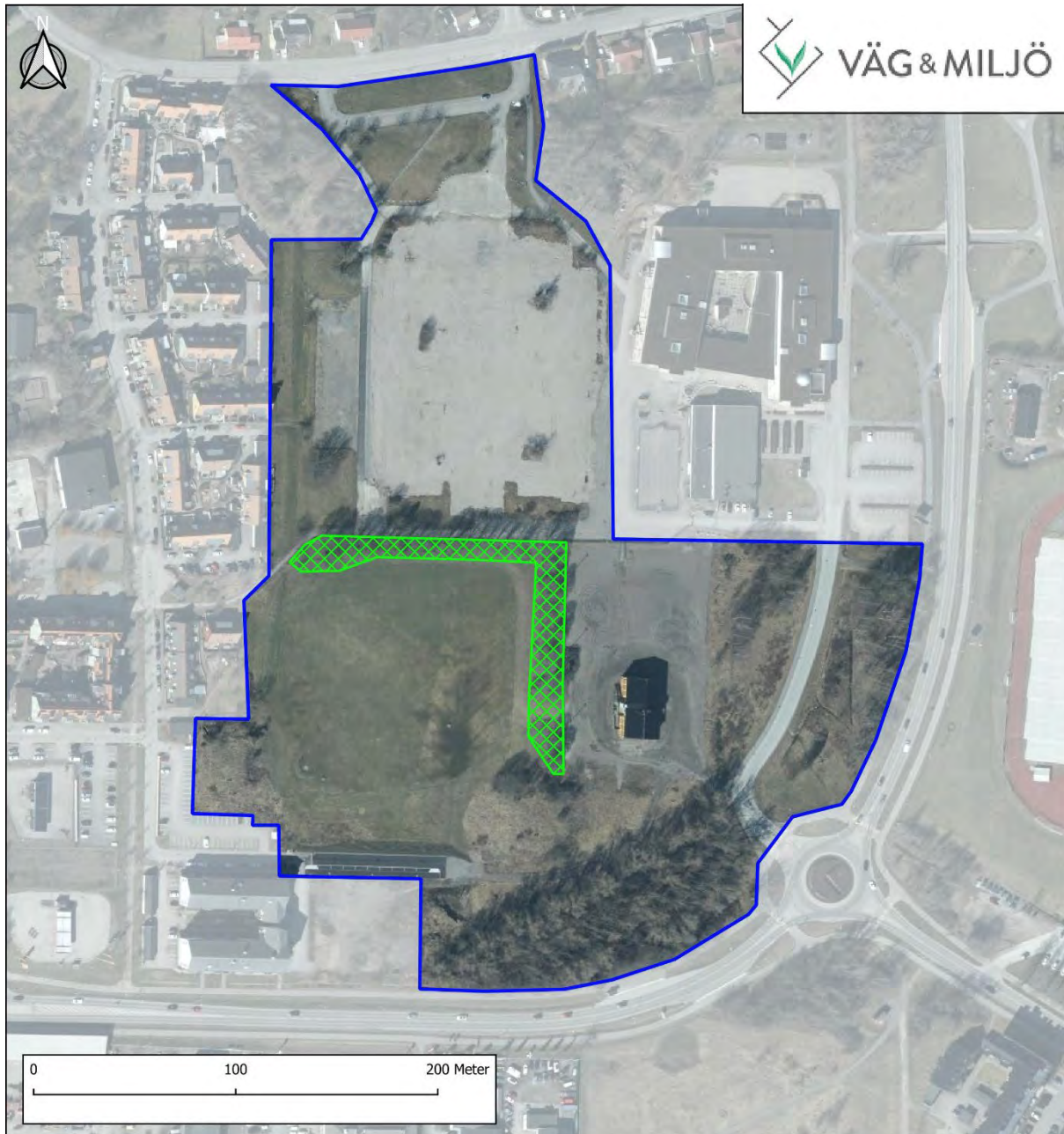
• Alléer	• Källor med omgivande våtmark i jordbruksmark
• Våtmark i jordbruksmark	• Pilevallar
• Småvatten och våtmarker i jordbruksmark	• Odlingssäden i jordbruksmark
• Stenmurar i jordbruksmark	• Åkerholmar

Syftet med att skydda dessa biotoper är att långsiktigt bevara och utveckla naturmiljöer som har särskilt stora värden för djur- och växtarter. Det kan handla om områden som innehåller viktiga strukturer och funktioner, som utgör tillflyktsorter, restbiotoper eller spridningskorridorer. Genom att skydda dessa miljöer som biotopskyddsområde främjas bevarandet av den biologiska mångfalden.

Figur 8. En allé bestående av dubbla trärader med skogsalm i inventeringsområdets mitt.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 20 av 28

Generellt biotopskyddade objekt

Teckenförklaring

□ Inventeringsområdet

Generellt biotopskydd

▨ Allé

Figur 9. Karta över den allé som avgränsats i samband med den fördjupade inventeringen av generellt biotopskyddade objekt.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 21 av 28

7 NATURVÄRDEN, HÄNSYNSFÖRSLAG & UTREDNINGSBEHOV

7.1 Områdets naturvärden i sammanfattning

Inventeringsområdets naturvärden är framför allt kopplat till förekomst av dungar med lövträd, solbelysta buskage med blommande och bärande buskar, och den allé med skogsalm som sträcker sig genom områdets centrala delar.

Särskilt lövskogsdungen i inventeringsområdets södra del bedöms hysa höga naturvärden, främst motiverat av områdets betydelsefulla förekomster av död ved och häckande fågelfauna. Det bör dock noteras att den fågelinventering som bidrog med underlaget för en stor del av dungens artvärde enbart utfördes inom denna dunge. Det är därför möjligt att vissa av de häckande fågelarter som observerades inom dungen även finns inom andra delar av inventeringsområdet.

7.2 Hänsynsförslag för att minska negativ påverkan

- ✓ Undvik all aktivitet som riskerar att inverka negativt på naturvärdesbiotop 2. Naturvärdesbiotopen hyser höga naturvärden knutna till förekomst av död ved och häckande fåglar.
- ✓ Visa hänsyn till naturvärdesbiotop 1, 3, 4, 5 och 6. Dessa naturvärdesbiotoper har naturvärden knutna till förekomster av buskage, lövträd och/eller en hävdgynnad fältflora.

7.3 Behov av vidare utredning

- ✓ Om exploatering av naturvärdesbiotop 1, 3 och 4 ligger inom ramarna för detaljplan bör en fågelinventering för hela inventeringsområdet utföras för att komplettera den som utförts i dungen som utgör naturvärdesbiotop 2. I och med de fynd som gjordes i denna dunge är det möjligt att liknande fynd står att finna i andra delar av området.
- ✓ Om exploatering av naturvärdesbiotop 2 ligger inom ramarna för detaljplan krävs en artskyddsutredning för de fågelarter som bedömts häcka i dungen. Särskild vikt bör läggas vid arterna stare, grönfink, mindre hackspett samt entita. Denna utredning krävs för att bedöma om detaljplanen hamnar i konflikt med de förbud som beskrivs i 4 § av artskyddsförordningen.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 22 av 28

8 KÄLLFÖRTECKNING

8.1 Tryckta källor

Artskyddsförordningen, 2007:845.

ArtDatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Falk, R. 2024. Fågelinventering av lövskogsområde invid Nyköping högstadium. Fågelföreningen Tärnan, Nyköping.

Naturvårdsverket 2009. Handbok 2009:2 - Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 - fridlysning och dispenser.

Nitare, J. (red.) 2019. Skyddsvärd skog, Naturvårdsarter, Skogsstyrelsen.

Norén, M., Nitare, J., Larsson, A., Hultgren, B. & Bergengren, I. 2002. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.

Strand, M., Aronsson, M., & Svensson, M. 2018. Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige – ArtDatabankens risklista. ArtDatabanken Rapporterar 21. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

8.2 Digitala källor

ArtDatabanken. 2024. Artfakta för påträffade värdearter. <http://artfakta.artdatabanken.se>

Artportalen. 2024. Sökning med polygon efter alla värdearter inom *förstudieområdet*. Sökperiod 2000-01-01 till 2024-06-11. <http://www.artportalen.se>

Lantmäteriet historiska kartor, © Lantmäteriet historiska-kartor@lm.se. Åtkomst 2024-06-11

Naturvårdsverket, Skyddad natur kartverktyg, <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>, åtkomst 2024-06-11.

Skogsstyrelsen, Skogens pärlor kartverktyg, <https://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor>, åtkomst 2024-06-11.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 23 av 28

8.3 Digitala kartlager och GIS-data som tillämpats under förarbetet

Tabell 4. Tabell över de projekt eller kartlager som nyttjats i samband med inventeringens förarbete, vilken typ av information de tillhandahåller, samt vilken organisation som står som källor.

Projekt eller kartlagernamn	Typ av information	Källa
Artportalen	Tidigare registrerade fynd av naturvårdsarter och invasiva arter.	Artdatabanken, Sveriges Lantbruksuniversitet
Biotopskyddsområden	Skyddade biotoper	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Jordarter 1:25 000–1:100 000	Jordarter i området	Sveriges Geologiska Undersökning
Naturreservat	Naturreservat	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Nationalparker	Nationalparker	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Naturvårdsavtal (Skogsstyrelsen)	Områden som skyddas enligt naturvårdsavtal med Skogsstyrelsen	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Naturvårdsavtal (Naturvårdsverket & Länsstyrelse)	Områden som skyddas enligt naturvårdsavtal med Naturvårdsverket & Länsstyrelse	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Natura 2000, Art- och habitatdirektivet	Områden som skyddas av Art- och habitatdirektivet	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Natura 2000, Fågeldirektivet	Områden som skyddas av Fågeldirektivet	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Nyckelbiotopsinventeringen	Nyckelbiotoper och områden med naturvärde	Skogens Pärlor, Skogsstyrelsen
Riksintresse Naturvård	Områden som anses hysa riksintressen med hänsyn till naturvård	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Sumpskogsinventeringen	Områden som hyser sumpskog	Skogens Pärlor, Skogsstyrelsen
Vattenskyddsområden	Områden som omfattas av vattenskydd	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Vatteninformationssystem Sverige (VISS)	Kartor och klassning av vattendrag och sjöar	VISS
Våtmarksinventeringen (VMI)	Värdefulla våtmarksområden	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Värdefulla vatten	Vattendrag och sjöar med speciellt värdefulla egenskaper	Skyddad Natur, Naturvårdsverket
Ängs- och betesmarksinventeringen	Värdefulla ängs- och betesmarker	TUVA, Jordbruksverket

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 24 av 28

APPENDIX 1 - NATURVÄRDESinVENTERING ENLIGT SIS

För- och inventeringsområdet har inventerats och klassats enligt SIS-standard för naturvärdesinventering. Det huvudsakliga syftet med en NVI är att beskriva och värdera naturområden av betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesinventeringen resulterar i avgränsning, naturvärdesklassning och beskrivning av avgränsade så kallade *naturvärdesbiotoper*.

Standarden för naturvärdesinventering baseras på bedömningar av *biotop-* och *artvärde*. Biotopvärde bedöms utifrån en matris, där biotopens tillstånd ställs mot dess ekologiska funktion och sällsynthet (Figur 9).

Tillstånd	Mycket bra tillstånd	Påtagligt biotopvärde	Högt biotopvärde	Mycket högt biotopvärde	Mycket högt biotopvärde
	Bra tillstånd	Visst biotopvärde	Påtagligt biotopvärde	Högt biotopvärde	Mycket högt biotopvärde
	Mellan bra och dåligt tillstånd	Lågt biotopvärde	Visst biotopvärde	Påtagligt biotopvärde	Högt biotopvärde
	Dåligt tillstånd	Lågt biotopvärde	Lågt biotopvärde	Visst biotopvärde	Påtagligt biotopvärde
		Vanlig biotop, endast med grundläggande ekologisk funktion	Mindre vanlig biotop eller biotop med viss särskild ekologisk funktion	Ovanlig biotop eller biotop med påtaglig ekologisk funktion	Sällsynt eller påtagligt minskande biotop eller biotop med hög ekologisk funktion
Sällsynthet och ekologisk funktion					

Figur 8. SIS-matrisen för bedömning av biotopvärde utifrån tillstånd samt sällsynthet och ekologisk funktion (SS199000:2023).

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 25 av 28

För att kartlägga en naturvärdesbiotops *artvärde* nyttjas en skala som hanterar förekomster av värdearter, vilka beskrivs under 5.3, samt grad av artdiversitet och förekomst av värdefulla organismsamhällen. Över lag gäller att kännetecknen som pekar mot ett högre artvärde ges företräde mot de som pekar mot ett lägre värde. Skalan redovisas i tabell 5.

Tabell 5: Bedömning av artvärde enligt SS199000:2023. Det är inte nödvändigt att samtliga kännetecken noteras för att en viss naturvärdeklass ska erhållas. Kännetecknen som pekar mot ett högre artvärde ges företräde mot de som pekar mot ett lägre värde.

Artvärde	Kännetecken
Mycket högt artvärde	Förekomst av hotade, sällsynta eller andra särskilt värdefulla organismsamhällen, som indikerar lång kontinuitet och hög grad av naturlighet, vilket även omfattar traditionell hävd. Förekomst av organismsamhällen med mycket hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Förekomst av ett stort antal värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens alla nivåer. Måttlig förekomst av värdearter med mycket högt signalvärde. Betydelsefull förekomst av värdearter med högt signalvärde. Mycket betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med mycket stor särskild betydelse för biologisk mångfald.
Högt artvärde	Förekomst av ovanliga eller andra värdefulla organismsamhällen, som indikerar lång kontinuitet och hög grad av naturlighet, vilket även omfattar traditionell hävd. Förekomst av organismsamhällen med hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Förekomst av många värdearter, som är fördelade inom värdepyramidens allra flesta nivåer. Sparsam förekomst av värdearter med mycket högt signalvärde. Måttlig förekomst av värdearter med högt signalvärde. Betydelsefull förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med stor särskild betydelse för biologisk mångfald.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 26 av 28

Artvärde	Kännetecken
Påtagligt artvärde	Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Sparsam förekomst av värdearter med högt signalvärde. Måttlig förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Betydelsefull förekomst av värdearter med visst signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med särskild betydelse för biologisk mångfald.
Visst artvärde	Förekomst av organismsamhällen med måttligt hög artdiversitet i ett lokalt perspektiv, eller viss artdiversitet i ett regionalt eller nationellt perspektiv. Sparsam förekomst av värdearter med påtagligt signalvärde. Måttlig förekomst av värdearter med visst signalvärde. Förekomst av organismsamhällen med andra kännetecken, som är typiska för biotoper med viss särskild betydelse för biologisk mångfald.
Lågt eller obetydligt artvärde	Förekomst av organismsamhällen med låg artdiversitet som domineras av vanligt förekommande arter. Normalt finns inga förekomster av värdearter eller så är de för få eller för flest förekommande för att indikera att biotopen har någon särskild betydelse för biologisk mångfald.

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 27 av 28

Naturvärdesbiotopens resulterande *artvärde* och *biotopvärde* vägs sedan samman för att bestämma biotopens *naturvärde*. Denna sammanvägning sker enligt matrisen i figur 10.

Artvärde	Mycket högt	Mindre troligt utfall	Mindre troligt utfall	Högt naturvärde	Högsta naturvärde	
	Högt					
	Påtagligt	Mindre troligt utfall	Påtagligt naturvärde		Högt naturvärde	
	Visst	Visst naturvärde		Påtagligt naturvärde	Mindre troligt utfall	
	Lågt	Ej naturvärde	Visst naturvärde	Mindre troligt utfall	Mindre troligt utfall	
		Lågt	Visst	Påtagligt	Högt	Mycket högt
		Biotopvärde				

Figur 9. SIS-matrisen för bedömning av naturvärde utifrån biotopvärde och artvärde (SS199000:2023).

Dokumentnamn	Datum utförande	Sidnr.
1667, Rapport, NVI Tessin, Nyköping kommun, 2024	2024-11-29	Sida 28 av 28